

není doba celého roku, a do kdy toto quantum piva má žalobkyni býti dodáno a zda najednou neb po částkách a jak velikých (§ 409 c. ř. s.). Údajů těchto bylo tím spíše potřebí, poněvadž, jak nesporně, pivo odebíráno bylo vždy jen dle potřeby. Pro tuto neurčitost jest žaloba neodůvodněnou, neboť by ani na základě vydaného dle ní rozsudku nemohla exekuce býti povolena (§ 7 ex. ř.).

Čís. 4613.

Pokud lze zřídit zástavní právo symbolickým odevzdáním věci.

Zástavního práva k nábytkovému automobilu lze nabýti jen hmotným jeho odevzdáním.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1925, Rv I 1923/24.)

Žaloba o uznání zástavního práva k nákladnímu automobilu byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Zřízení práva zástavního symbolickým odevzdáním dovoluje § 452 obč. zák. jen na takových věcech, které nepřipouštějí hmotného odevzdání z ruky do ruky. Jako takové věci uvádí § 427 obč. zák. mimo pohledávky náklady, poněvadž nejsou v dosahu odevzdatele, a sklad zboží nebo jinou věc hromadnou, poněvadž tu by odevzdání z ruky do ruky bylo příliš obtížným. Nábytkový automobil, o který jde v tomto sporu, nelze však zařaditi do žádného z druhů věcí v §u 427 obč. zák. uvedených, jest věcí jednotlivou, jejíž hmotné odevzdání bez obtíží jest možným. Bylo tudíž lze nabýti práva zástavního k němu jen hmotným odevzdáním. Odvolacímu soudu jest však přisvědčiti v tom, že, i kdyby se symbolická tradice pokládala za přípustnou, není zastavení automobilu právně účinným, poněvadž nebylo, jak zákon nařizuje, použito takových znamení, z nichž každý snadno může poznati zastavení. Neboť ze zjištěných okolností, že tabulka s nápisem, vyznačujícím, že automobil jest žalobci dán do zástavy, byla upevněna v budce řidiče, že nápis bylo lze přečísti jen, když se vstoupilo do budky, že tabulka bývala papírem přikryta, že ani zřízencům, kteří opětovně autem jeli, nebila do očí, že ani při výkonu exekuce nebyla pozorována, jest zřejmo, že znamení, osvědčující zastavení automobilu, nebylo způsobu takového, že je každý při obyčejné pozornosti mohl poznati.

Čís. 4614.

Ustanovení §u 1104 obč. zák. vztahuje se nejen na případ, když nelze věci následkem neobyčejné náhody (nehody) vůbec upotřebiti neb užívati, nýbrž i na případ §u 1105 obč. zák., když pachtýř přes takovou náhodu podrží obmezené užívání věci.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1925, Rv I 1926/24.)

Žalující majitel mlýna měl od žalované obce najat mlýnský příkop. Sesutím haldy důlní společnosti byl příkop zasypán. Žaloba proti obci, by uvedla zasypaný příkop v takový stav, by ho bylo lze používat, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Mínění dovolatelovo, že § 1105 obč. zák. nevylučuje nároku pachtýře na znovuzřízení věci, odporuje zákonu. Důvodová zpráva k §u 1096 obč. zák. a k §§ 1104 a násl. obč. zák. v doslovu třetí dílčí novely vysvětluje poměr mezi § 1096 a §§ 1104 a násl. tak, že § 1096 upravuje nárok nájemce (pachtýře) ze správy a to v ten způsob, že nájemce (pachtýř, pokud tu není výjimky § 1096 druhý odstavec) jest osvobozen od placení činže, dokud a nakolik nelze najatého předmětu užívat, a že má nárok na opravu věci, ale jen pro vady, vzniklé řádným užíváním neb »obyčejnou« náhodou (deštěm, větrem, prachem a pod.), která není sice bezprostředním následkem užívání, přece však zjevem průměrným, s nímž nutno hospodářsky počítati jakožto s pasivní položkou výtěžku, kdežto při »mimořádných« náhodách, o nichž jednají §§ 1104 a násl., stihá nebezpečí ovšem též pronajímatele (propachtovatele), ale jen potud, že ztrácí nárok na činži, není však povinen, by pronajatý (propachtovaný) předmět znovu zřídil. Aby systematická souvislost § 1105 s § 1104 byla objasněna, byla §em 209 novely do §u 1105 vsunuta slova »takovou náhodou«, t. j. náhodou druhu v §u 1104 uvedeného, tak že nyní, jak praví důvodová zpráva, jest i souběh (střetnutí se) §u 1105 s ustanovením §u 1096 vyloučen. Nelze tudíž pochybovati o tom, že ustanovení §u 1104 obč. zák., dle něhož propachtovatel není povinen, by propachtovaný předmět znovu zřídil, vztahuje se nejen na případ, když nelze věci následkem neobyčejné náhody vůbec upotřebiti neb užívat, nýbrž i na případ §u 1105 obč. zák., když pachtýř přes takovou náhodu podrží obmezené užívání věci. Že sesutí haldy není obyčejnou náhodou, průměrným zjevem, s nímž hospodářsky nutno vždy počítati, netřeba doličovati. Pokud žalobce opírá svůj nárok o zavinění žalované obce, vyložil odvolací soud zcela správně, že žalovaná učinila vše, co jí bylo lze učiniti, obrátivši se o ochranu na příslušný bezpečnostní úřad. Žalovaná neměla po ruce zákonného prostředku, by donutila těžařstvo přímo k odstranění nebezpečí. Dle §u 343 obč. zák. byla by žalovaná bývala oprávněna žádati jistotu jen za svou škodu, nikoliv za škodu pachtýři hrozící, nehledě k tomu, že žalobce nemůže žalované klásti za vinu, že se zajištění nedomáhala, když ani sám netvrdí, že ji o to žádal.

Čís. 4615.

Jednotlivý společník není bez dalšího oprávněn samostatně nakládati užítky svého jmění na ten způsob, že si prostě vybere nebo zpe něží hrubé užítky ze svého podílu, nestaraje se o výlohy na správu společného majetku. Manžel, jemuž manželka vypověděla správu společného majetku, není oprávněn zciziti fysickou část výtěžku společného majetku.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1925, Rv I 1962/24.)